

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та
менеджменту

**Цифрові трансформації та
інноваційні технології в економіці:
виклики, реалії, стратегії**
**Digital transformations and
innovative technologies in the economy:
challenges, realities, strategies**

Матеріали
III Міжнародної науково-практичної конференції
(Україна, Суми, 27-29 травня 2024 р.)

Суми
Сумський державний університет
2024

УДК [330.34+330.336](063)
E45

*Рекомендовано вченою радою
Сумського державного університету
(протокол № 14 від 5 червня 2024 р.)*

- E45 Цифрові трансформації та інноваційні технології в економіці: виклики, реалії, стратегії: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Цифрові трансформації та інноваційні технології в економіці: виклики, реалії, стратегії» (Суми, 27-29 травня 2024 р.) / за заг. ред.: Л. Л. Грищенко, І. В. Тютюнник. Суми : Сумський державний університет, 2024. – 146 с.

Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Цифрові трансформації та інноваційні технології в економіці: виклики, реалії, стратегії» містять результати наукових досліджень присвячених пошуку системного вирішення мультидисциплінарних проблем в галузі електронного бізнесу і технологічних інновацій, цифрової трансформації освітніх систем, запровадження інноваційних технологій у фінансовому секторі.

Для науковців, науковців, студентів, аспірантів, представників бізнесу та громадських організацій і вищих навчальних закладів та широкого кола читачів.

The materials of the International scientific and practical conference "Digital transformations and innovative technologies in the economy: challenges, realities, strategies" provide the results of scientific research focused on the search for a systematic solution to multidisciplinary problems in the field of electronic business and technological innovations, digital transformation of educational systems, the introduction of innovative technologies in financial sector. .

For scientists, researchers, students, postgraduates, representatives of business and public organizations and higher education institutions and a wide range of readers.

УДК [330.34+330.336](063)

© Колектив авторів, 2024

© Сумський державний університет, 2024

ЗМІСТ

<i>Олена Журавка</i> <i>Аліна Азарова</i> <i>Антон Журавка</i>	Основні проблеми розвитку ринку добровільного медичного страхування в Україні та шляхи їх вирішення..... 6
<i>Олена Криклій</i> <i>Лілія Деркач</i>	Нормативи капіталу банківського сектору України: аналіз та прогнозування..... 9
<i>Олександра</i> <i>Тверезовська</i> <i>Богдан Чернешенко</i>	Маркетингові стратегії для поколінь Z: виклики та можливості..... 13
<i>Тетяна Кубах</i> <i>Артем Сергєєв</i>	Дослідження сутності та актуальності категорії «ефективність банківської системи»..... 17
<i>Олена Журавка</i> <i>Аліна Голик</i>	Особливості формування та управління страховим портфелем страхової компанії..... 21
<i>Світлана Похилько</i> <i>Людмила Рябушка</i> <i>Богдан Льченко</i>	Роль місцевого самоврядування в підтримці бізнесу та стимулюванні підприємництва в умовах воєнного стану..... 25
<i>Аліна Бухтіарова</i> <i>Дар'я Тимошик</i>	Оцінка ефективності регуляторних змін у боротьбі з кіберзлочинністю: географічна і часова складові..... 28
<i>Андрій Раков</i>	Верифікація та ідентифікація клієнтів при дистанційному банківському обслуговуванні.... 32
<i>Олександра</i> <i>Тверезовська</i> <i>Крістіна Попова</i>	Вплив цифрової трансформації банківського маркетингу на приватних клієнтів банку..... 36
<i>Людмила Захаркіна</i> <i>Юлія Швидка</i>	Сучасні тенденції розвитку цифрових технологій у страхуванні 40
<i>Ганна Салтикова</i> <i>Аліна Голик</i>	Поняття інвестиційної привабливості та її оцінка на різних рівнях управління..... 43
<i>Олена Криклій</i> <i>Людмила Рябушка</i> <i>Андрій Придуха</i>	Управління комплаєнс-ризиком банку..... 47
<i>Євген Руденко</i>	Використання штучного інтелекту при оцінюванні стійкості фінансової системи..... 50

<i>Ганна Салтикова</i>			
<i>Аліна Рубан</i>	Капітальні інвестиції в економіці України.....		54
<i>Людмила Захаркіна</i>	Потенціал та виклики використання		
<i>Катерина Сердюк</i>	криптовалют у якості платіжних систем.....		57
<i>Олександра</i>			
<i>Тверезовська</i>	Роль емоцій у банківському маркетингу: вплив		
<i>Ростислав Гончаренко</i>	на рішення клієнтів		60
<i>Liudmyla Riabushka</i>			64
<i>Danylo Salov</i>	The role of local budget in regional development..		
<i>Олена Журавка</i>			66
<i>Аліна Рубан</i>	Фінансові ресурси страхових компаній.....		
<i>Ганна Салтикова</i>	Політика капітальних вкладень та проблеми їх		
<i>Людмила Сокол</i>	фінансування		69
<i>Євгенія Мордань</i>	Системний підхід у побудові механізм		
<i>Крістіни Чередніченко</i>	формування та реалізації кредитної політики		
	банку.....		73
<i>Дар'я Свірідова</i>			
<i>Людмила Захаркіна</i>	Фінансова діяльність підприємства: ключові		
<i>Владислав Батанін</i>	аспекти.....		77
<i>Олена Криклій</i>			
<i>Людмила Рябушка</i>	Механізм формування та реалізації кредитної		
<i>Ігор Придуха</i>	політики банку.....		80
<i>Olena Zhuravka</i>	Assessment of financial state of the state-owned		
<i>Viktoria Alekseiieva</i>	enterprise.....		82
<i>Liudmyla Riabushka</i>	Financial sustainability of local budgets in the		
<i>Vladyslav Fedchenko</i>	context of martial law.....		85
<i>Тетяна Кубах</i>	Фінансова стійкість банку: сутність, види та		
<i>Ганна Гребенюк</i>	фактори впливу.....		87
<i>Олена Журавка</i>	Особливості забезпечення фінансової безпеки		
<i>Людмила Сокол</i>	страхових компаній		91
<i>Олександра</i>			
<i>Тверезовська</i>			
<i>Анастасія Федан</i>	Маркетингові аспекти впровадження fintech		
<i>Уляна Вініченко</i>	технологій в банківські послуги.....		95

<i>Луїза Уніат</i> <i>Людмила Захаркіна</i>	Аналіз фінансування та розвитку insurtech сектору: глобальні тенденції.....	99
<i>Тетяна Касьяненко</i> <i>Вікторія Данилова</i>	Теоретичні аспекти аналізу фінансової діяльності підприємства.....	102
<i>Ганна Салтикова</i> <i>Віра Бардакова</i>	Сучасний стан інвестиційного процесу та особливості його стимулювання.....	106
<i>Larysa Hrytsenko</i> <i>Oleksandra Tverezovska</i> <i>Iryna Kozhushko</i>	Analysis of publication activity on the digitalization of banking marketing.....	110
<i>Denys Kolomiets</i>	Integrating energy efficiency indicators into the financial analysis of enterprises.....	114
<i>Vladyslav Piven</i> <i>Tetiana Kasianenko</i>	Blockchain technology for enhancing competitive advantage in financial services.....	116
<i>Євгеній Пігуль</i>	Вплив цифровізації у забезпеченні розвитку ринку праці.....	118
<i>Світлана Похилько</i> <i>Анна Приходько</i>	Вплив сучасного воєнного стану на розвиток цифрових процесів в економіці та бізнесі в Україні в 2024 році.....	120
<i>Наталія Пігуль</i> <i>Аліна Медвідь</i>	Вплив цифровізації на розвиток банківського сектору України.....	123
<i>Дмитро Ткаченко</i>	Напрямки удосконалення системи страхування вкладів в Україні: пройдений шлях та подальші кроки.....	127
<i>Тетяна Касьяненко</i> <i>Ярина Шевченко</i>	Управління фінансовими ризиками на підприємстві в умовах війни.....	132
<i>Павло Рубанов</i> <i>Вікторія Білошапка</i>	Підходи до формування і наслідки забезпечення цифрової прозорості підприємств.....	136
<i>Олександр Грищенко</i>	Вплив трудової міграції на конкурентоспроможність національної економіки України в умовах глобалізації.....	141
<i>Євген Чванкін</i> <i>Євген Рекун</i>	Діджиталізація громадського здоров'я як чинник забезпечення економічної безпеки держави.....	144

ВЕРИФІКАЦІЯ ТА ІДЕНТИФІКАЦІЯ КЛІЄНТІВ ПРИ ДИСТАНЦІЙНОМУ БАНКІВСЬКОМУ ОБСЛУГОВУВАННІ

*Раков Андрій Геннадійович,
студент,*

Одеський національний економічний університет, м. Одеса

За умов стрімкого розвитку технологій та поширення дистанційних банківських послуг, коли стати клієнтом банку можна за кілька хвилин не виходячи з дому, постає проблема підтримання безпеки фінансових операцій клієнтів, а також превенція шахрайства з рахунками населення та відмивання доходів, отриманих злочинним шляхом. У цьому контексті ідентифікація та верифікація клієнтів набувають особливої важливості, оскільки вони є інструментами банку забезпечення стабільного та безпечного функціонування у цифровому середовищі. Ідентифікація та верифікація є невід'ємними складовими моделі КУС (Know Your Customer), яка використовується банками для забезпечення безпеки фінансових операцій та відповідності регуляторним вимогам.

Ідентифікація та верифікація клієнтів банку є двома взаємопов'язаними, але різними процесами, які мають на меті забезпечити безпеку фінансових операцій та відповідність регуляторним вимогам. Відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» ідентифікація - заходи, що вживаються суб'єктом первинного фінансового моніторингу для встановлення особи шляхом отримання її ідентифікаційних даних [1] (табл. 1).

Після ідентифікації відбувається верифікація наданих даних. Верифікація - заходи, що вживаються суб'єктом первинного фінансового моніторингу з метою перевірки (підтвердження) належності відповідній особі отриманих суб'єктом первинного фінансового моніторингу ідентифікаційних даних та/або з метою підтвердження даних, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників чи їх відсутність [1];

Ідентифікація є першим етапом у відносинах банку з клієнтом і спрямована на збір інформації про клієнта, тоді як верифікація зосереджена на перевірці достовірності цієї інформації. Ідентифікація зазвичай є першим етапом, на якому збирається базова інформація.

Виділяють спрощені та повноцінні моделі верифікації клієнта, при цьому спрощена модель використовується, коли ризик ділових відносин з клієнтом є низьким. Право обирати моделі спрощеної верифікації (табл. 2) залишається за банківською установою.

Таблиця 1 – Документи, необхідні для ідентифікації суб'єктів банківських послуг

Фізична особа	• Паспортний документ; • РНОКПП (ІПН); • Адреса; • Інші дані за необхідності.
Фізична особа – підприємець	• Паспортний документ; • РНОКПП (ІПН); • Адреса; • Реєстраційні документи; • Інші дані за необхідності.
Юридична особа	• Реєстраційні та установчі документи; • Адреса; • Особи, що мають право розпоряджатися рахунками; • Структура власності; • УВО (Кінцеві бенефіціарні власники) • Інші дані за необхідності;

Джерело: складено автором за матеріалами [2]

Таблиця 2 – Моделі спрощеної верифікації

Модель ідентифікації/верифікації	Зміст моделі
Кваліфікований електронний підпис (КЕП)	Отримання копій ідентифікаційних документів, засвідчених КЕП власника таких документів
BankID	Спосіб електронної автентифікації громадян за допомогою їхніх даних в банку, де вони обслуговуються
Зчитування даних з ID документа	Зчитування ідентифікаційних даних із безконтактного електронного носія, імплантованого до ID-картки
Бюро кредитних історій	Отримання ідентифікаційних даних та фінансового номера телефону з бюро кредитних історій
Перша операція на символічну суму	Здійснення першої операції на символічну суму з переказу коштів із власного рахунку, відкритого в іншому банку України

Джерело: сформовано автором за матеріалами [3]

До повноцінних моделей верифікації відносять [3]:

- Відеоверифікація - спілкування клієнта та уповноваженого працівника через відео-дзвінок;
- BankID+КЕП - верифікація ідентифікаційних даних клієнта за допомогою
  - системи BankID НБУ та отримання копій ідентифікаційних документів, підписаних КЕП клієнта;
  - ДІА - отримання е-паспорта клієнта, завіреного електронною печаткою ДІА та фотофіксація клієнта або отримання копії ідентифікаційного документа чи опитувальника, підписаного КЕП.

У контексті повноцінних моделей найбільш комплексною є відеоверифікація. Ця модель може застосовуватися як до фізичних осіб (у т.ч. неповнолітніх), так і до фізичних осіб – підприємців та фізичних осіб – представників клієнта. Вона включає 5 етапів (рис. 1).

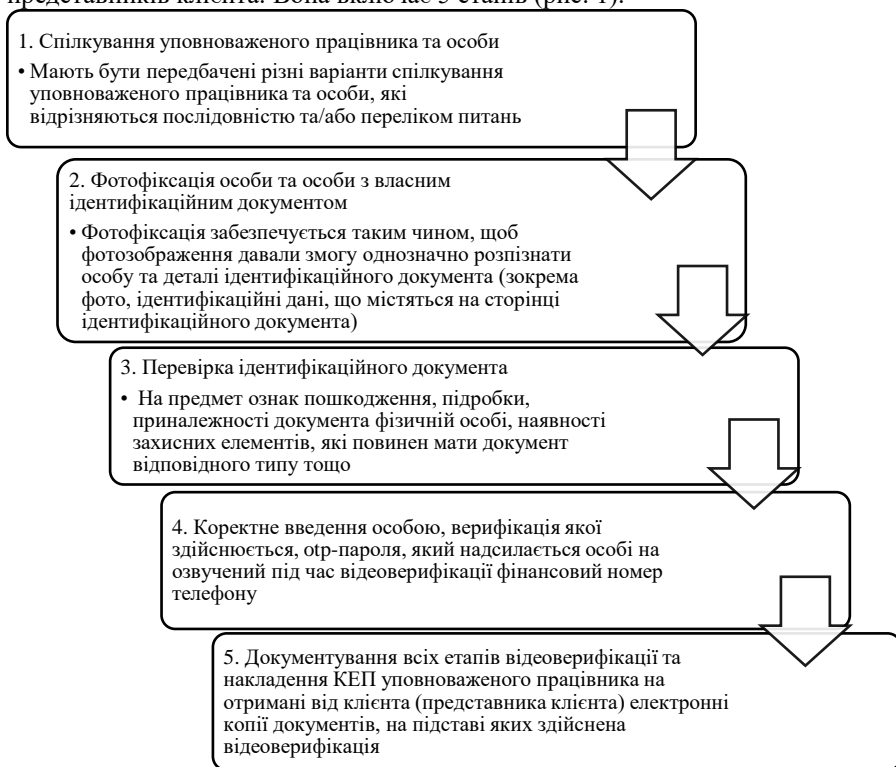

Рисунок 1 – Етапи проведення відеоверифікації

Джерело: складено автором за матеріалами [3]

Варто зазначити, що банківські установи при дистанційному обслуговуванні клієнта також використовують автентифікацію клієнта - процедуру електронної ідентифікації клієнта шляхом перевірки банком пред'явлених даних на предмет їх належності клієнту з метою надання доступу до каналів дистанційного обслуговування та отримання дозволу клієнта на проведення операцій [4].

У контексті верифікації та ідентифікації, автентифікація забезпечує додатковий рівень захисту та підтвердження особи клієнта, банківські установи можуть запобігти несанкціонованому доступу до рахунків, зменшити ризик шахрайства та забезпечити високий рівень безпеки при дистанційному банківському обслуговуванні.

Підсумовуючи, задля запобігання шахрайських дій, легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом тощо при дистанційному обслуговуванні банківські установи використовують ідентифікацію та верифікацію клієнтів банку - двома взаємопов'язаних, але різних процесами, кожен з яких виконує унікальну функцію для забезпечення безпеки фінансових операцій та відповідності регуляторним вимогам. Ідентифікація полягає у зборі базової інформації про клієнта, а верифікація, з іншого боку, полягає у перевірці точності та достовірності цієї інформації за допомогою різних методів, таких як спрощених та повноцінних моделей верифікації. Автентифікація так само служить вірним інструментом у верифікації та ідентифікації клієнтів банку.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>
2. АТ «Укрсиббанк». Офіційний сайт. <https://ukrsibbank.com/>
3. Національний банк України. Дистанційна ідентифікація та верифікація клієнта. https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/2_pr_2020-11-20.pdf?v=4
4. АТ «А – Банк». Офіційний сайт. <https://a-bank.com.ua/>